

Čo by mal vedieť

zdravotne postihnutý občan

Straka Tibor st.
Kuglerova Iveta
2024

Straka Tibor st.

OBSAH

1. Úvod	5
2. Prológ	6
3. Základné pojmy ZŤP	14
3.1. Invalidný dôchodok	14
3.2. Nárok na invalidný dôchodok	14
3.3. Osoba s ťažkým zdravotným postihnutím	17
3.4. Preukaz ŤZP, ŤZP/S	20
3.5. Eurokľúč	21
4. Základné postupy pri vybavovaní pomôcky	21
4.1. Peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP	21
4.2. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu	22
4.3. Peňažný príspevok na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky	23
4.4. Peňažný príspevok na opravu pomôcky	26
4.5. Peňažný príspevok na zdvíhacie zariadenie	27
4.6. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla	30

4.7. Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla	36
4.8. Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže	40
4.9. Peňažný príspevok na prepravu	43
4.10. Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov	46
4.11. Peňažný príspevok na opatrovanie	51
4.12. Parkovací preukaz	57
4.13. Pomôcky poskytované z verejného zdravotného poistenia	60
5. Adresár firiem na výrobu a predaj zdravotných pomôcok	64
6. Poďakovanie sponzorom	65

1. Úvod

Dovoľte, aby som sa vám predstavil. Volám sa Tibor Straka, od 2,5 roka môjho života som postihnutý ochrnutím dolných končatín následkom detskej obrny. Do 7. rokov som bol na vozíčku. Po niekoľkých úspešných operáciách som začal chodiť pomocou barlí. Ako 17-ročný som absolvoval už samostatnú chôdzu. Môj osobný rekord po toľkých rokoch som dosiahol v roku 1952, kedy som prešiel o barlách s malými prestávkami vzdialenosť 15 kilometrov. Moje pôvodné povolanie je diplomovaný očný optik. Celý život som sa venoval motoristickým športom. Pretekal som na motokárach, ktoré boli upravené na ručné ovládanie. Jazdil som s autom klasické automobilové rally, preteky s automobilom do vrchu. Ako 18-ročný som absolvoval kurz technických komisárov pre motoristické športy a neskôr som absolvoval 4-semesterový trénerský kurz pre motoristické športy.

Vzhľadom na moju povahu mi moji blízki priatelia hovoria, že som optimista a na konci tunela vždy vidím svetlo. Celý život som pomáhal rôznym finančne znevýhodneným ľuďom, buď radami alebo materiálne. Aj táto publikácia je mojou osobnou formou pomoci ľuďom so zdravotným postihnutím k zvýšeniu kvality ich života.

2. Prológ

Túto publikáciu som sa rozhodol napísať, pretože mnohým postihnutým občanom nie je zrejmé na aké pomôcky majú nárok, ako je ich potrebné vybaviť a aké kompenzačné pomôcky vôbec existujú. Štátni úradníci na príslušných úradoch neposkytujú o pomôckach žiadne informácie, pretože to nemajú v pracovnej náplni, a tým šetria štátnu pokladnicu.

To, čo si v tomto texte prečítate, vychádza z mojich životných skúseností. Pred 2 rokmi som navštívil rehabilitačnú lekárku, ktorá má v kompetencii predpísať poukaz na nový invalidný vozík. Každý zdravotne znevýhodnený občan má právo dostať nový vozík každých 5 rokov. Tento vozík sa vyberá z katalógu, ktorý každoročne vydáva Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. V katalógu sú vyobrazené pomôcky s číslom kódu a zároveň je uvedená čiastočná alebo plná suma, ktorú prepláca zdravotná poisťovňa (kto má ešte takýto katalóg vo vlastníctve?). Požiadal som pani doktorku o predloženie kódu na vozík. Na to mi pani doktorka odpovedala: "Tento vozík vám predpísať nemôžem, pretože tento vozík je do veku 65 rokov a vy už máte 87 rokov". Nevedel som o predpise alebo zákone, ktorý by obmedzoval pridelenie vozíka vekom postuhnutého. Odpovedal som preto: "Predpíšte mi

vozik, mám naň nárok". Na moje prekvapenie som dostal vozík, ktorý bol veľmi ťažký a pre pacienta s váhou cca 150kg, čiže som sa s vozíkom bez pomoci druhých nepohol. Neviem prečo v dobe digitalizácie nemože byť takýto katalóg uverejnený na internete, kde by si pacienti mohli vybrať pre nich vhodnú pomôcku.

Som na 90% postihnutý na dolné končatiny a preto mám celodenného opatrovateľa. Za svoju celodennú prácu dostával mesačne 525€. V priebehu leta mi zvýšili starobný dôchodok o 93€. Čuduj sa svete, nasledujúci mesiac znížili môjmu opatrovateľovi finančný príspevok z 525€ na 391€ s odôvodnením, že príspevok mám kompenzovať z môjho dôchodku. Pátral som po zákone, ktorý to upravuje, ale nenašiel som. Moja životná úroveň sa tým znížila o 134€.

Neviem akým žonglovaním došli na tieto sumy. Naši politici hlásajú, ako pomáhajú postihnutým občanom - takto určite nie.

Ďalšia anomália - opatrovateľ môže robiť len najbližší príbuzný. Čiže, keď nemám príbuzného, nemám nárok na opatrovateľa, môžem ísť do ústavu. Nechápem, keď vedľa v susedstve býva zdravý, čerstvý dôchodca, aj keď to nie je príbuzný, prečo by mi nemohol robiť opatrovateľa. To je tiež špekulácia našich úradov.

Môj známy mal autonehodu a amputovali mu ľavú nohu nad kolenom. Zdravotná poisťovňa mu predpísala protézu v hodnote cca. 30000€. Toto sa udialo v roku 2021. Nakoľko sa jeho zdravotný stav výrazne zhoršil, minulý rok tento pán požiadal o ďalší príspevok na preplatenie polohovateľnej postele. Táto žiadosť mu bola zamietnutá s odôvodnením, že prednedávnom obdržal protézu za 30000€. Tak sa u nás pomáha postihnutým občanom. Rád by som vedel, ktorý štátny úradník rozhoduje o pridelení finančnej pomôcky.

Na pohyb k lekárovi alebo na nákupy používam elektrický vozík. Tento elektrický "skúter" štát nepreplati s odôvodnením, že je to prepychové vozidlo. Rádovo tieto skútre stoja od 800 do 3500€. Jeden elektrický vozík je predsa len na predpis, ale stojí cez 4000€. Je to ťažký nemotorný vozík, ktorý sa nedá sa prepravovať bežným osobným autom. Koľko by ušetril štát keby predpisoval skôr spomínané vozíky a skútre, ktoré sú lacnejšie pohyblivejšie a skladateľnejšie? Čo na to ministerskí uradníci?! Pri mojom prieskume v Rakúsku a Maďarsku som zistil, že postihnutí občania, ktorí majú na to nárok, dostávajú elektrické skútre bezplatne.

Dotknem sa aj otázky bezbariérovosti. Posledné roky sa v našich mestách a obciach zlepšil stav bezbariérových chodníkov a prechodov. Horšie je to na našich vstupoch

do štátnych inštitúcií, dokonca aj na ministerstvách, kde musia vybavovať zdravotne postihnutí občania (vozičkári) svoje záležitosti. V praxi je to tak, že z vrátnice úradu zavoláte príslušného uradníka, ktorý s Vami vybavuje Vašu agendu v priestoroch vstupu do budovy. Je to nedôstojné a ponižujúce. Nedávno som spravil prieskum osobný i cez internet, ktorá potvrdil, že s bezbariérovosťou v našich ubytovacích zariadeniach (hoteloch) to vyzerá tiež biedne. V minulosti sa mne samotnému stalo, že som sa ubytoval síce v bezbariérovom hoteli, ale na toalety som sa nedostal kvôli tomu, že dvere boli príliš úzke alebo na toaletách neboli madlá.

Pred rokmi EU zaviedla jednotný parkovací preukaz pre postihnutých občanov. Je to dobrá vec, pokiaľ by to naši zdraví občania rešpektovali. Vlastná skúsenosť, keď som bol na nákupoch v obchodnom centre, je však taká, že na parkovacích miestach blízko vchodu vyhradených pre telesne postihnutých (rezervácia pre 3 automobily), stáli autá zdravých ľudí bez parkovacieho preukazu. Upozornil som dokonca náhodne okoloidúcich policajtov, no odpovedali mi, že sa mám postaviť ďalej, že veď tam je veľa miesta.

Po každých parlamentných voľbách sa medzi poslancami objavujú aj vozičkári. V tomto prípade je to už štvrté

volebné obdobie, kedy je v radoch poslancov aj ťažko zdravotne postihnutý občan. Keď sa prvýkrát objavil ako poslanec NR postihnutý občan, pýtal som sa, prečo nevystúpi s návrhom zákona na zlepšenie života postihnutých. Dostal som takú odpoveď, že on tam nie je na hájenie záujmov postihnutých, ale zastupuje politickú stranu. V budúcnosti by bolo dobré, keby zdravotne postihnutí občania mali tú silu presadiť si v parlamente poslanca, ktorý by hájil záujmy zdravotne postihnutých.

Po 17. novembri roku 1989 pred Vianocami sme sa s príbuznými vybrali do Viedne na vianočné trhy. Parkovisko bolo plné Bratislavčanov, ja som mal šťastie , že som zaparkoval blízko vchodu, po tom, čo odišlo jedno vozidlo. Čakal som na mojich príbuzných kým si nakúpia a sledoval som okolo dopravu. Celkom blízko vchodu bolo jedno invalidné miesto na parkovanie. V čase nášho príchodu bolo uvedené miesto ešte obsadené. Za malú chvíľu sa miesto uvoľnilo. Ako je to u nás na Slovensku zvykom, zaparkovalo tam bratislavské vozidlo a vystúpil z neho zdravý človek. Za malú chvíľu prechádzala policajná patrola. Keď toto zbadali, počkali na vodiča, kým sa vráti k autu a musel zaplatiť vysokú pokutu.

Bezplatné užívanie diaľnice na Slovensku, podobne ako aj v iných štátoch EU, je povolené pre ZŤP občanov, ktorí

majú povolenie po predložení potrebných dokladov. Národný diaľničný úrad Vám potvrdí bezplatné užívanie diaľnic. Pred niekoľkými rokmi, keď som si kúpil auto, okamžite som napísal žiadosť na bezplatné užívanie diaľnic. Obdržal som povolenie a od tej doby užívam diaľnice bezplatne. Asi pred 3 rokmi spoločnosť zaviedla digitálne sledovanie vodičov, ktorí nemajú zaplatený diaľničný poplatok. Od tej doby napriek tomu, že mám povolené bezplatné užívanie, minimálne raz ročne dostanem pokutu 150€, že nemám zaplatený diaľničný poplatok. Diaľničnému úradu som poslal fotokópie môjho povolenia. Nepomohlo. Pokuty dostávam naďalej, no nereagujem...

Pred pár rokmi Európska únia uviedla do praxe eurokľúč. Tento kľúč slúži na otváranie dverí toaliet, ktoré sa nachádzajú na diaľničných odpočívadlách alebo na čerpacích staniciach. Sú to toalety 100% vybavené pre zdravotne postihnutých. Pred niekoľkými rokmi sa na Slovensku objavila ponuka na kúpu takéhoto kľúča cez internet od zahraničnej firmy, ktorá sa zaoberá predajom zdravotných potrieb. Okamžite som reagoval a chcel som takýto kľúč objednať. Zástupca tejto firmy ma informoval, že kľúč mi predajú len v tom prípade, keď od ich firmy kúpim mechanický vozík za 150€.

V období, keď bola pani Tomanová ministerkou

sociálnych vecí, sme mali (vozíčkári) protestnú akciu pred úradom vlády za prítomnosti televíznych štábov a novinárov. Bolo to 20. júna 2008. V závere som sa prihlásil do diskusie a pýtal som sa pani Tomanovej, že prečo nie je možné zmeniť niektoré predpisy, ktoré sa dajú upraviť alebo zrušiť a tým ušetriť financie pre štát, len je potrebná ochota alebo vôľa. Odpoveď od pani Tomanovej som bohužiaľ nedostal, lebo odišla, zrazu sa ponáhľala. V tom období zdravotne postihnutí, ktorí dostávali tzv. ošatné a kompenzáciu na pohonné hmoty (45€ mesačne), každoročne v prvej polovici júna museli odovzdať tzv. priznanie majetku. Tlačivá (4 ks) prišli doporučeným listom. Jedno tlačivo sa muselo potvrdiť na miestnom úrade. Ďalší list bolo čestné prehlásenie o príjmoch rodinných príslušníkov. Vyplnené tlačivá bolo potrebné doručiť osobne na príslušný sociálny úrad. Každoročne boli tieto úkony zbytočne vyhodené peniaze. Pred 3 rokmi sa táto povinnosť bez upozornenia zrušila. Tak sa u nás bačuje. Ako som už písal, kde nie je vôľa alebo ochota, sa nedá nič presadiť.

Pred viac ako 12 rokmi bývalý starosta Rusoviec začal budovať na námestí pred obchodom fontánu aj s hudbou. Týmto úkonom musel zrušiť značnú časť parkoviska. Keď som oslovil starostu s tým, že nemáme kde parkovať, sľúbil, že bude vybudované parkovisko s 2 boxami pre postihnutých. Prešli 2 volebné obdobia a

parkovisko nikde. V ďalšom volebnom období nastúpila starostka. Aj tú som oslovil, že okrem parkoviska treba vybudovať aj plošinový výťah na poštu. V priebehu jedného roka všetko vybudovala a navyše 85% chodníkov v obci je bezbariérových. Tu je príklad, že keď je vôľa a ochota, všetko sa dá spraviť.

V škandinávskych krajinách majú zdravotne postihnutí občania v každom obvode sociálneho úradníka, ktorí vedie ich registráciu. Po určitom období ich navštevuje na kontrolu všetkých zdravotníckych potrieb, ktoré dostávajú od štátu zdarma (invalidné vozíky aj elektrické, zdvíhacie zariadenia, schodolez, polohovacie postele a pod.). Pri zistení, že pomôcky sú zastaralé alebo poškodené, zariadi okamžite bezplatnú výmenu. Občan nemusí nikam chodiť.

Ľudia s ťažkým zdravotným postihnutím to nemajú vo svojom živote vôbec jednoduché, napriek tomu chcú byť v rámci svojich možností samostatní a aktívni. Mnohé veci, môžu fungovať aj inak, ako fungujú na Slovensku. Pevne verím, že aj táto moja publikácia prispeje k tomu, že raz dôjde k zmene legislatívy v prospech nás, občanov s ťažkým zdravotným znevýhodnením, ktorá nám zaručí dôstojný život.

3. Základné pojmy ZŤP

3.1. Invalidný dôchodok

Invalidný dôchodok je dôchodková dávka, ktorá sa vypláca z invalidného poistenia. Invalidné poistenie je súčasťou dôchodkového poistenia. Ak ste boli zamestnancom, odvádzal ho za vás zamestnávateľ alebo ste si invalidné poistenie platili ako osoba samostatne zárobkovo činná alebo ste ho platili dobrovoľne, resp. ho v určitých prípadoch ho za vás odvádzal štát.

3.2. Nárok na invalidný dôchodok

Nárok na invalidný dôchodok má osoba:

- ktorej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť klesla najmenej o 40% oproti zdravej osobe (túto skutočnosť posúdi posudkový lekár na základe lekárskeho posudku).
- má odpracovaný dostatočný počet rokov.

Potrebný počet odpracovaných rokov sa určuje podľa veku:

- do 20 rokov – menej ako 1 rok,
- od 20 rokov do 24 rokov – najmenej 1 rok,
- nad 24 rokov do 28 rokov – najmenej 2 roky,
- nad 28 rokov do 34 rokov – najmenej 5 rokov,

- nad 34 rokov do 40 rokov – najmenej 8 rokov,
- nad 40 rokov do 45 rokov – najmenej 10 rokov,
- nad 45 rokov – najmenej 15 rokov.

- nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nemáte priznaný predčasný starobný dôchodok.

- za osobitne stanovených podmienok môže vzniknúť nárok na invalidný dôchodok (tzv. invalidný dôchodok z mladosti) aj osobe, ktorá sa stala invalidnou osobou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom, podmienkou je však trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Nárok na tento dôchodok vznikne odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku, ale žiadosť treba podať najneskôr k tomuto dňu.

- aj osoba, ak sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

- poistenec, ktorý sa stal invalidný v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania a fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidná v období, v ktorom je nezaopatrené dieťa alebo doktorand v dennej forme štúdia a nedovŕšila 26 rokov veku, sa podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia uvedená vyššie považuje za splnenú.

Dôchodok sa vybavuje v pobočke Sociálnej poisťovne podľa miesta trvalého bydliska, kde žiadosť o jeho priznanie spíše so žiadateľom príslušný zamestnanec.

Doklady potrebné na spísanie žiadosti o invalidný dôchodok:

- Platný občiansky preukaz alebo cestovný pas.
- Vyplnené tlačivo Prehliadka zisťovacia – kontrolná (tzv. 400-ka), potvrdené ošetrojúcim lekárom. Uvedené tlačivo má k dispozícii sociálna poisťovňa.
- Lekárske nálezy odborných lekárov potvrdzujúce zdravotný stav.
- Doklady o ukončení vzdelania (výučný list, maturitné vysvedčenie, diplom alebo potvrdenie školy odkedy – dokedy štúdium trvalo).
- Narodení po roku 1963 aj potvrdenie o ukončení povinnej školskej dochádzky.
- Muži potrebujú vojenskú knižku alebo potvrdenie o trvaní výkonu vojenskej služby.

3.3. Osoba s ťažkým zdravotným postihnutím

Za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len osoba s ŤZP) sa považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %.

Vyhotoveniu preukazu fyzickej osoby s ŤZP, preukazu fyzickej osoby s ŤZP so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím alebo poskytnutiu peňažného príspevku na kompenzáciu predchádza individuálne posúdenie.

Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti vychádza posudkový lekár najmä z lekárskeho nálezu, ktorý nie je starší ako šesť mesiacov. Posudkový lekár môže vychádzať aj z elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke osoby.

Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok. V posudku lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia.

Sociálnu posudkovú činnosť vykonáva sociálny pracovník príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ak je osoba posúdená ako fyzická osoba s ŤZP.

Sociálnou posudkovou činnosťou sa:

- posudzujú individuálne predpoklady osoby s ŤZP (napríklad: schopnosť a úsilie osoby s ŤZP riešiť situáciu vlastným pričinením),
- posudzuje rodinné prostredie osoby s ŤZP (napríklad: rozsah pomoci, ktorú je osobe s ŤZP schopná poskytnúť jej rodina),
- posudzuje prostredie, ktoré ovplyvňuje začlenenie osoby s ŤZP do spoločnosti (napríklad hodnotenie podmienok bývania osoby s ŤZP),
- posudzujú všetky druhy odkázanosti osoby s ŤZP,
- navrhujú kompenzácie v jednotlivých oblastiach kompenzácie.

Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ŤZP, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Môže sa vykonávať aj za účasti inej fyzickej osoby, ktorú si osoba s ŤZP určí a aj v prostredí, v ktorom sa osoba s ŤZP obvykle zdržiava. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonať aj bez účasti osoby s ŤZP, ak by ju nebolo možné z dôvodu jej hospitalizácie alebo z iného vážneho dôvodu vykonať v zákonnej lehote.

Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver. Na základe lekárskeho posudku a na základe posudkového záveru príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydá komplexný posudok na účely

kompensácie, ktorý obsahuje:

- mieru funkčnej poruchy,
- vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ŤZP,
- sociálne dôsledky ŤZP vo všetkých oblastiach kompensácie,
- návrh druhu peňažného príspevku na kompensáciu,
- vyjadrenie, či osoba s ŤZP je odkázaná na sprievodcu,
- vyjadrenie, či osoba s ŤZP je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
- termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár a odôvodnenie komplexného posudku.

Žiadosť o prehodnotenie miery funkčnej poruchy sa podáva na posudkovom útvare Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého bydliska žiadateľa na tlačive "Lekársky nález na účely konania vo veciach kompensácie, preukazu a parkovacieho preukazu". K tlačivu vyplnenému a potvrdenému obvodným lekárom treba doložiť nálezy príslušných odborných lekárov nie staršie ako 6 mesiacov.

Tlačivo je k dispozícii na každom Úrade práce alebo k stiahnutiu na stránke: https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSVaR/tlaciva/lekarsky_nalez.pdf

3.4. Preukaz ŤZP, ŤZP/S

Žiadosť o vydanie preukazu osoby s ŤZP je nutné podať na Oddelení posudkových činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v okresnom sídle, pod ktorý spadá miesto trvalého pobytu žiadateľa. V prípade maloletého dieťaťa žiadosť podáva rodič alebo osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Posudzovanie každej žiadosti je individuálne, no spravidla sa preukaz vydáva od tretieho roku života dieťaťa. Od podania žiadosti plynie 30-dňová lehota na vydanie lekárskeho posudku a 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia.

Tlačivo je k dispozícii na každom Úrade práce alebo k stiahnutiu na stránke:

https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSVaR/tlaciva/Ziadost_o_preukaz_fyzickej_osoby_sTZP.pdf

Preukaz slúži na uplatnenie zliav a výhod v doprave či kultúre, pri uhrádzaní miestnych daní atď. (napr. limity na doplatky za lieky, euroklúč, kultúrne podujatia ...). Výšku zliav a výhody určujú konkrétne rezorty, obecný či mestský úrad alebo poskytovatelia služieb. Preto je potrebné informovať sa, aké zľavy a za akých podmienok sa poskytujú.

3.5. Euroklúč

Je to kľúč, ktorým odomkneme špeciálne označené bezbariérové WC, plošiny či iné zariadenia na prekonávanie architektonických bariér vo väčšine štátoch Európy, zatiaľ nie je možné zaobstaranie Euroklúča iným spôsobom než nákupom cez **Občianske združenie Bez bariéry-Národná platforma proti bariéram**, ktoré zasiela euroklúče záujemcom poštou na dobierku spolu s faktúrou. Tlačivo žiadosť a ďalšie informácie na stránke <https://bezbariery.webnode.sk/pre-pacientov>

4. Základné postupy pri vybavovaní príspevkov a pomôcok

4.1. Peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP

Štát podporuje sociálne začlenenie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti tým, že im poskytuje pomoc vo forme jednorazových a opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia sa poskytujú:

- peňažný príspevok na osobnú asistenciu,

- peňažný príspevok na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky,
- peňažný príspevok na opravu pomôcky,
- peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia,
- peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla,
- peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla,
- peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže,
- peňažný príspevok na prepravu,
- peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov,
- peňažný príspevok na opatrovanie,

4.2. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu

Účelom **osobnej asistencie** je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia osoby s ŤZP, podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných, vzdelávacích a voľnočasových aktivít.

Rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa stanoveného zoznamu činností, ktoré si nemôže osoba s ŤZP vykonávať sama, a počtu hodín, ktoré sú potrebné na ich vykonanie. Osobný asistent môže byť len fyzická osoba, ktorá dovŕšila najmenej 18 rokov veku a má spôsobilosť na právne úkony, môže vykonávať osobnú asistenciu najviac desať hodín denne.

Toto obmedzenie neplatí, ak sa osobná asistencia vykonáva v čase, keď sa fyzická osoba s ŤZP zdržiava mimo miesta svojho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu (napr. Počas dovolenky). Rodinný príslušník fyzickej osoby s ŤZP môže vykonávať osobnú asistenciu najviac štyri hodiny denne, a to len na vybrané druhy činností zo zákonom ustanoveného zoznamu činností.

Sadzba Peňažného príspevku za 1 hodinu osobnej asistencie je 5,52 €.

Výška sa znižuje o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť. Iný príjem osoby s ŤZP nemá vplyv na výšku príspevku. Vypláca sa mesačne pozadu na základe predloženého výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie za predchádzajúci kalendárny mesiac.

4.3. Peňažný príspevok na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky

Tento príspevok sa môže poskytnúť osobe s ŤZP, ktorá je odkázaná na pomôcku. Za pomôcku sa považuje vec,

technologické zariadenie alebo jeho časť, ktoré umožňujú alebo sprostredkujú osobe s ŤZP vykonávať činnosti, ktoré by bez ich použitia nemohla vykonávať sama alebo by bolo spojené s nadmernou fyzickou záťažou alebo neúmernou dĺžkou trvania činnosti, špeciálny softvér alebo aktualizácia softvéru, ktoré umožňujú osobe s ŤZP používať počítač a iné technické zariadenia, osobné motorové vozidlo, ale iba na účely výcviku jeho používania (vodičský preukaz), pes so špeciálnym výcvikom - vodiaci pes, asistenčný pes, signálny pes.

Výcvik používania pomôcky je činnosť potrebná na získanie vedomostí, zručností a schopností na používanie pomôcky alebo overenie schopností používať pomôcku.

Úprava pomôcky je jej prispôsobenie individuálnym potrebám osoby s ŤZP, vrátane zavedenia upravenej pomôcky do prevádzky.

Peňažný príspevok sa poskytne, ak sa pomôcka neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia, s výnimkou druhého mechanického vozíka, (za ktorý sa považuje aj druhý jednoduchý kočík a druhý špeciálne upravený kočík) druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu.

Príspevok sa poskytne aj na kúpu viacerých pomôcok

- ak osoba s ŤZP spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu každej z týchto pomôcok, na kúpu a na úpravu pomôcky v prípade, ak si viaceré osoby s ŤZP kupujú a upravujú jednu spoločnú pomôcku, na výcvik používania pomôcky,

-ak je osoba s ŤZP odkázaná podľa komplexného posudku na pomôcku a potrebuje získať vedomosti, zručnosti a schopnosti na používanie tejto pomôcky alebo na overenie schopnosti používať pomôcku, na výcvik používania pomôcky, ktorou je osobné motorové vozidlo, len ak je osoba s ŤZP odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť na základe dokladu o cene pomôcky („predfaktúra“) alebo dokladu o kúpe pomôcky („faktúra“) vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj alebo distribúcia pomôcky.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytol peňažný príspevok, je povinná vrátiť peňažný príspevok, ak pred uplynutím siedmich rokov od jeho poskytnutia (pri druhom elektronickom vozíku je táto lehota 10 rokov):

- predá, daruje alebo zaviní stratu alebo nefunkčnosť tejto pomôcky alebo je povinná vrátiť pomôcku subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu tejto pomôcky

alebo

- pomôcka, na ktorej kúpu bol poskytnutý tento peňažný príspevok vhodne nekompensuje sociálne dôsledky ŤZP; v takomto prípade má osoba s ŤZP možnosť vrátiť takúto pomôcku, ak je funkčná.

Osoba s ŤZP nie je povinná vrátiť poskytnutý peňažný príspevok ani pomôcku, ak bol príspevok poskytnutý za účelom kúpy psa so špeciálnym výcvikom, špeciálneho softvéru alebo aktualizácie softvéru.

Ak osoba s ŤZP zomrie, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uplatní poskytnutý peňažný príspevok ako pohľadávku v konaní o dedičstve len v prípade, ak osoba s ŤZP nepoužila poskytnutý príspevok na stanovený účel.

4.4. Peňažný príspevok na opravu pomôcky

Oprava pomôcky je:

- vykonanie zásahov na pomôcke alebo jej časti, ktorými sa zabezpečí výmena nefunkčných alebo opotrebovaných častí, častí s prekročenou životnosťou alebo kontrola funkčnosti zdvíhacieho zariadenia,

- vykonanie zásahov na tých častiach pomôcky alebo osobného motorového vozidla, ktoré boli upravené prispôbením individuálnym potrebám fyzickej osoby s ŤZP, chirurgický zákrok v rámci veterinárnej starostlivosti alebo liečebné terapeutické činnosti závažnejšieho charakteru na psovi so špeciálnym výcvikom.

Výška peňažného príspevku sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny opravy pomôcky a príjmu osoby s ŤZP.

Peňažný príspevok na opravu pomôcky nie je možné poskytnúť v prípade, ak pomôcka prestala plniť svoj účel z dôvodu nefunkčnosti napájacích batérií alebo akumulátorov s kapacitou do 10 Ah (ampérhodina).

4.5. Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia

Zdvíhacie zariadenie je zariadenie určené pre fyzickú osobu so zníženou schopnosťou pohybu na prekonávanie architektonických bariér a na zvýšenie schopnosti fyzickej osoby s ŤZP premiestňovať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Zdvíhacie zariadenie tiež umožňuje alebo uľahčuje premiestňovanie osoby s ŤZP alebo poskytovanie pomoci od inej osoby.

Zdvíhacie zariadenie je najmä: schodolez, zdvihák, šikmá schodisková plošina, zvislá schodisková plošina, výťah, stropné zdvíhacie zariadenie.

Peňažný príspevok sa poskytne:

- ak je osoba s ŤZP odkázaná podľa komplexného posudku na zdvíhacie zariadenie,
- ak sa zdvíhacie zariadenie neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia a nie je

porovnateľné so zdvíhacím zariadením poskytovaným z verejného zdravotného poistenia,

- ak osobe s ŤZP nie je poskytovaná celoročná pobytová sociálna služba (s výnimkou poskytovania tejto služby nezaopatrenému dieťaťu na účely plnenia povinnej školskej dochádzky alebo sústavnej prípravy na povolanie),

- ak úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydá právoplatné rozhodnutie o poskytnutí príspevku.

Príspevok sa poskytne aj na kúpu viacerých zdvíhacích zariadení, ak osoba s ŤZP spĺňa podmienky na poskytnutie príspevku na kúpu každého z týchto zariadení, ak si viacero osôb s ŤZP kupuje jedno spoločné zdvíhacie zariadenie.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť na základe dokladov o cene zdvíhacieho zariadenia („predfaktúra“) alebo dokladov o kúpe zdvíhacieho zariadenia („faktúra“) vyhotovených osobami, ktoré vyrábajú, predávajú alebo distribuujú zdvíhacie zariadenia alebo vykonávajú ich stavebné úpravy.

Peňažný príspevok na kompenzáciu sa neposkytne, ak príjem osoby s ŤZP prevyšuje päťnásobok sumy životného minima alebo ak bolo zariadenie zakúpené pred dňom vypracovania komplexného posudku.

Kúpa zdvíhacieho zariadenia je kúpa tohto zariadenia vrátane nevyhnutného príslušenstva, jeho inštalácia a stavebná úprava, ak je potrebná na inštaláciu a prevádzku. Ak je súčasťou kúpy aj stavebná úprava, peňažný príspevok je možné poskytnúť na stavebné úpravy v byte alebo v rodinnom dome, v ktorom má osoba ŤZP trvalý pobyt

Ďalší peňažný príspevok je možné poskytnúť, len ak zdvíhacie zariadenie neplní svoj účel. Zdvíhacie zariadenie neplní svoj účel, ak je nefunkčné a nemožno ho opraviť, je nefunkčné a cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv by bola vyššia ako 50 % ceny zariadenia alebo vhodne nekompenzuje sociálne dôsledky ŤZP.

Peňažný príspevok sa poskytuje najviac vo výške 11.617,88€. Výška sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny zdvíhacieho zariadenia a príjmu fyzickej osoby s ŤZP. Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok, je, okrem iných povinností uvedených v § 57, povinná kúpiť si zdvíhacie zariadenie do troch mesiacov odo dňa poskytnutia príspevku. Ak zdvíhacie zariadenie nie je možné kúpiť z dôvodov na strane osôb, ktoré vyrábajú, predávajú alebo distribuujú zdvíhacie zariadenia alebo inštalujú a robia stavebné úpravy potrebné na ich prevádzku možno požiadať o predĺženie termínu, najviac však do dvanástich mesiacov.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytol peňažný príspevok, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok, alebo jeho pomernú časť, ak pred uplynutím siedmich rokov od jeho poskytnutia:

- predá alebo daruje zdvíhacie zariadenie,
- zavlní jeho stratu alebo nefunkčnosť,
- je povinná vrátiť zdvíhacie zariadenie subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu zdvíhacieho zariadenia,
- funkčné zdvíhacie zariadenie nekompenzuje sociálne dôsledky jej ŤZP, v takomto prípade môže fyzická osoba s ŤZP vrátiť funkčné zdvíhacie zariadenie.

Ak osoba s ŤZP zomrie, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uplatní poskytnutý peňažný príspevok ako pohľadávku v konaní o dedičstve len v prípade, ak osoba s ŤZP nepoužila poskytnutý príspevok na stanovený účel.

4.6. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla

Tento príspevok slúži na zabezpečenie mobility osoby s ŤZP. Osoba s ŤZP, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom využíva toto vozidlo v stanovenej frekvencii na prepravu na určené miesta a späť (napríklad do zamestnania, do školského zariadenia, do domova sociálnych služieb).

Peňažný príspevok sa poskytne, ak:

- je osoba s ŤZP odkázaná podľa komplexného posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,

- je osoba s ŤZP je zamestnaná alebo preukáže, že bude zamestnaná alebo osoba s ŤZP preukáže, že sa jej poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení, dennom stacionári alebo preukáže, že sa jej bude poskytovať sociálna služba v týchto zariadeniach alebo

- osoba s ŤZP navštevuje školu alebo preukáže, že bude navštevovať školu,

- osoba s ŤZP bude využívať osobné motorové vozidlo najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do zamestnania, školy alebo do domova sociálnych služieb, špecializovaného zariadenia alebo denného stacionára a dvakrát späť,

- osoba s ŤZP vykonáva zamestnanie v mieste svojho trvalého alebo prechodného pobytu a osobné motorové vozidlo využíva počas dvoch dní v týždni na svoju prepravu pri výkone svojho zamestnania,

- sa osobe s ŤZP, ktorej sa poskytuje týždenná pobytová sociálna služba v domove sociálnych služieb alebo špecializovanom zariadení, zabezpečuje najmenej jedenkrát v týždni jej preprava do tohto domova alebo

zariadenia a najmenej jedenkrát v týždni preprava z takéhoto domova alebo zariadenia alebo fyzická osoba s ŤZP navštevuje školu najmenej dvakrát v mesiaci z dôvodu, že má určený individuálny študijný plán alebo je ubytovaná v internáte,

- si osobné motorové vozidlo kupujú spoločne viaceré fyzické osoby s ŤZP.

- osoba s ŤZP je odkázaná podľa komplexného posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná z dôvodu ťažkej poruchy mobility premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb (napríklad autobus, električka, vlak, trolejbus) a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z takéhoto vozidla, duševnej poruchy s často opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb alebo ťažkej poruchy zvieráčov prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla („predfaktúra“) alebo dokladu o kúpe osobného motorového vozidla („faktúra“) vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia, sprostredkovanie predaja alebo úprava osobných motorových vozidiel.

Peňažný príspevok nemožno poskytnúť na kúpu osobného motorového vozidla, ktoré je podľa technického preukazu staršie ako päť rokov, ak príjem osoby s ŤZP prevyšuje päť násobok sumy životného minima, na osobné motorové vozidlo, ktoré bolo zakúpené pred dňom vypracovania komplexného posudku.

Ďalší peňažný príspevok je možné poskytnúť, ak od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla uplynulo najmenej sedem rokov ak osoba s ŤZP sa zaviaže, že osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci príspevok, predá do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla alebo osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci príspevok, je vyradené z evidencie motorových vozidiel alebo sa osoba s ŤZP zaviaže, že do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla požiada o jeho vyradenie z evidencie.

Podmienka uplynutia siedmich rokov sa považuje za splnenú, ak osoba s ŤZP vráti peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť najviac vo výške 13 277,58€.

Ak je osoba s ŤZP podľa komplexného posudku odkázaná na úpravu osobného motorového vozidla, ktorou je automatická prevodovka a má oprávnenie na vedenie osobného motorového vozidla je možné poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou najviac vo výške 16 596,96€.

Výška peňažného príspevku sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny osobného motorového vozidla a príjmu osoby s ŤZP.

Cena osobného motorového vozidla sa zohľadňuje najviac v sume 26 555,14 €. Ak si osoba s ŤZP zakúpi drahšie vozidlo, pri výpočte výšky príspevku mu úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zohľadní len uvedenú maximálnu sumu.

Ak si kupujú jedno osobné motorové vozidlo viaceré osoby s ŤZP, výška peňažného príspevku pre žiadateľa sa určí v závislosti od prislúchajúcej časti obstarávacej ceny, najviac zo sumy 26555,14 €.

Nárok na peňažný príspevok a jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o jeho priznaní.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok, je, okrem iných povinností uvedených v § 57, povinná kúpiť osobné motorové vozidlo do troch mesiacov od

poskytnutia príspevku. Ak osobné motorové vozidlo nie je možné kúpiť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia, sprostredkovanie predaja alebo úprava osobných motorových vozidiel (za kúpu sa považuje uhradenie celkovej ceny osobného motorového vozidla a nadobudnutie vlastníctva k vozidlu), možno požiadať o predĺženie lehoty najviac však do dvanástich mesiacov odo dňa poskytnutia príspevku.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytol peňažný príspevok, je povinná vrátiť tento príspevok alebo jeho pomernú časť, ak pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto príspevku predá alebo daruje osobné motorové vozidlo alebo je povinná vrátiť osobné motorové vozidlo subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu osobného motorového vozidla, ak:

- sa osobné motorové vozidlo nevyužíva na jej individuálnu prepravu,
- sa jej poskytol peňažný príspevok na základe preukázania, že bude zamestnaná alebo
- sa jej bude poskytovať sociálna služba alebo bude navštevovať školu a do 12 kalendárnych mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní príspevku sa tak nestalo.

Ak osoba s ŤZP zomrie, úrad práce, sociálnych vecí a

rodiny uplatní poskytnutý peňažný príspevok ako pohľadávku v konaní o dedičstve len v prípade, ak osoba s ŤZP nepoužila poskytnutý príspevok na stanovený účel.

4.7. Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla

Tento peňažný príspevok slúži na úpravu osobného motorového vozidla, ktorou sa osobe s ŤZP umožní viesť osobné motorové vozidlo alebo ho bude môcť využívať svoju prepravu.

Peňažný príspevok sa poskytne:

- ak je osoba s ŤZP odkázaná podľa komplexného posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
- ak osoba s ŤZP je odkázaná podľa komplexného posudku aj na úpravu osobného motorového vozidla,
- ak je osoba s ŤZP vlastníkom alebo spoluvlastníkom osobného motorového vozidla, na ktorého úpravu žiada poskytnutie tohto peňažného príspevku
- alebo ak si osoba s ŤZP ide zakúpiť už upravené osobné motorové vozidlo s tým, že preukáže vlastníctvo alebo spoluvlastníctvo k vozidlu najneskôr do 12 mesiacov od poskytnutia príspevku.

Peňažný príspevok sa poskytne aj na viacero úprav osobného motorového vozidla, ak spĺňa podmienky na poskytnutie príspevku na každú z nich.

Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla je možné poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy osobného motorového vozidla („predfaktúra“) alebo dokladu o cene vykonanej úpravy osobného motorového vozidla („faktúra“) vyhotoveného osobou, ktorá je oprávnená vykonávať úpravy osobných motorových vozidiel.

Ak je predmetom úpravy osobné motorové vozidlo, ktorého osoba s ŤZP nie je vlastníkom alebo spoluvlastníkom, príspevok možno poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy vozidla alebo dokladu o cene vykonanej úpravy vozidla vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť:

- na úpravu osobného motorového vozidla, ktoré je podľa technického preukazu staršie ako päť rokov,
- ak príjem fyzickej osoby s ŤZP prevyšuje päť násobok sumy životného minima,
- na úpravy osobného motorového vozidla, ktoré boli vykonané pred dňom vypracovania posudku,

- na úpravu osobného motorového vozidla, ktoré bolo zakúpené pred dňom posúdenia.

Ďalší peňažný príspevok je možné poskytnúť po uplynutí siedmich rokov od predchádzajúceho poskytnutia príspevku na takúto úpravu, ak úprava osobného motorového vozidla neplní účel.

Podmienka uplynutia siedmich rokov sa považuje za splnenú, ak osoba s ŤZP vráti peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť najviac vo výške 13 277,58€.

Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť aj viackrát na rôzne úpravy osobného motorového vozidla, pričom celkový súčet poskytnutých príspevkov nesmie presiahnuť v období siedmich rokov sumu 13 277,58€.

Výška peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny úpravy osobného motorového vozidla a príjmu osoby s ŤZP.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok, je, okrem iných povinností uvedených v § 57, povinná dať si upraviť osobné motorové vozidlo do troch mesiacov od

poskytnutia príspevku, ak ho nie je možné upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorá je oprávnená vykonávať úpravu osobných motorových vozidiel možno požiadať o predĺženie termínu najviac však do dvanástich mesiacov.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytol peňažný príspevok, je povinná vrátiť tento príspevok alebo jeho pomernú časť aj vtedy, ak:

- pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto príspevku predá alebo daruje upravené osobné motorové vozidlo,
- sa upravené osobné motorové vozidlo, nevyužíva na jej individuálnu prepravu,
- v lehote do 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku nepreukáže vlastníctvo alebo spoluvlastníctvo osobného motorového vozidla.

Ak osoba s ŤZP zomrie, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uplatní poskytnutý peňažný príspevok ako pohľadávku v konaní o dedičstve len v prípade, ak osoba s ŤZP nepoužila poskytnutý príspevok na stanovený účel.

4.8. Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže

Tento peňažný príspevok slúži na úpravu rodinného domu, bytu a garáže na bezbariérovú stavbu tak, aby sa zvýšila schopnosť osoby s ŤZP premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu a odstránenie bariér, ktoré uľahčia premiestňovanie osoby s ŤZP.

Za úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže sa považujú zmeny, ktorými sa upravuje existujúce zariadenie v byte, rodinnom dome alebo garáži, úpravy vstupu a prístupu do bytového domu, rodinného domu a garáže, úpravy prístupu k výťahu v bytovom dome.

Za úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže sa nepovažuje vybudovanie nového objektu alebo zariadenia, ktorými sú kúpeľňa, WC, plyn, kanalizácia, vodovod, úprava z dôvodu opotrebovania a prekročenia životnosti existujúceho zariadenia alebo opotrebovanie a prekročenie životnosti úpravy.

Za bariéry v byte, bytovom dome, rodinnom dome a v garáži sa považujú prekážky, ktoré osoba s ŤZP nie je v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia schopná prekonať a v dôsledku ktorých nie je schopná sa premiestňovať, orientovať, dorozumievať a zabezpečiť si sebaobsluhu.

Peňažný príspevok sa poskytnie, ak má osoba s ŤZP v byte alebo v rodinnom dome trvalý pobyt alebo je vlastníkom garáže alebo je garáž súčasťou nájomného bytu a nie je súčasťou celoročnej pobytovej sociálnej služby, Peňažný príspevok sa poskytnie aj v prípade, ak si jednu spoločnú úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže zabezpečujú viaceré osoby s ŤZP.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže („predfaktúra“) vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je vykonávanie úprav alebo osobou, ktorá vykonávanie úprav zabezpečí prostredníctvom odborne spôsobilej osoby (osoba s predmetom podnikania Uskutočňovanie stavieb a ich zmien).

Peňažný príspevok sa neposkytne, ak príjem osoby s ŤZP prevyšuje päť násobok sumy životného minima a tiež na úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, ktoré boli vykonané pred dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o týchto peňažných príspevkoch.

Ďalší peňažný príspevok je možné poskytnúť po vyúčtovaní predchádzajúceho peňažného príspevku na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže. Peňažný príspevok je možné poskytnúť aj viackrát na rôzne úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, pričom súčet týchto peňažných príspevkov nesmie v období siedmich rokov presiahnuť 13 277,58€, ak boli peňažné

príspevky poskytnuté na úpravu bytu alebo rodinného domu alebo 1 659,70€, ak boli peňažné príspevky poskytnuté na úpravu garáže.

Výška peňažného príspevku sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny potrebnej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a príjmu fyzickej osoby s ŤZP.

Upozornenie: Pri určení výšky peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa zohľadňuje cena stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení najviac v sume ustanovenej v zozname stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení (zoznam je k nahliadnutiu na stránke: https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/uvod/legislativa/socialna-pomoc-podpora/opatrenie-6_2009zz.pdf)

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok, je, okrem iných povinností uvedených v § 57, povinná vykonať úpravu bytu, rodinného bytu alebo garáže do deviatich mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku. V prípade, že úpravu nie je možné vykonať z dôvodov na strane osoby, ktorá vykonáva úpravy možno požiadať o predĺženie termínu, najviac však do dvanástich mesiacov. Pre vyúčtovanie peňažného príspevku treba do 30 dní od skončenia úpravy predložiť

príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny doklad o cene úpravy („predfaktúra“).

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytol peňažný príspevok, je povinná vrátiť tento príspevok alebo jeho pomernú časť aj vtedy, ak sa vykonanie úprav alebo vyúčtovanie neuskutočnili v stanovených lehotách, sa úpravy neuskutočnili v rozsahu uvedenom v komplexnom posudku, zmení trvalý pobyt alebo nevyužíva byt, rodinný dom alebo garáž, na úpravu ktorých jej bol poskytnutý peňažný príspevok pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia príspevku.

Ak osoba s ŤZP zomrie pred začatím stavebných prác, uplatňuje sa pohľadávka v konaní o dedičstve v plnej výške poskytnutého peňažného príspevku, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je byt, rodinný dom alebo garáž predmetom konania o dedičstve.

4.9. Peňažný príspevok na prepravu

Tento peňažný príspevok slúži na zabezpečenie prepravy osoby s ŤZP na jej pracovné, vzdelávacie, rodinné alebo občianske aktivity, ak je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Peňažný príspevok sa poskytne, ak:

- je osoba s ŤZP odkázaná podľa komplexného posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,

- osoba s ŤZP na svoje pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity využíva prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy, obcou alebo registrovaným poskytovateľom sociálnych služieb,

- sa má preprava osoby s ŤZP vykonať v čase, keď osobné motorové vozidlo, na ktorého kúpu sa poskytol peňažný príspevok nie je technicky spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách.

Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak osoba s ŤZP podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

Peňažný príspevok sa poskytuje na základe preukázaných výdavkov na prepravu zabezpečovanú vyššie uvedenými osobami.

Peňažný príspevok nie je možné poskytnúť, ak:

- sa osobe s ŤZP poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,

- je osoba s ŤZP vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla,

- príjem osoby s ŤZP prevyšuje päť násobok sumy životného minima.

Peňažný príspevok je možné poskytnúť mesačne najviac vo výške 51,02% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 137,19€.

Výška príspevku sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od preukázaných nákladov na prepravu a od príjmu osoby s ŤZP.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok, je, okrem iných povinností uvedených v § 57, povinná predložiť doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca; tento doklad obsahuje údaje o subjekte ktorý zabezpečil prepravu, dátum vykonanie prepravy a cenu za vykonanú prepravu, Peňažný príspevok sa poskytuje za celý kalendárny mesiac, a to aj vtedy, keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Vypláca mesačne pozadu najneskôr do 20 dní od predloženia dokladu o výdavkoch na prepravu.

Nárok na peňažný príspevok zanikne ak:

- sa poskytol neprávom alebo jeho poskytovanie prestalo plniť svoj účel,
- ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na príspevok (napríklad ak osoba s ŤZP po opätovnom prehodnotení zdravotného stavu už nie je

osobou s ŤZP alebo hodnota majetku osoby s ŤZP je vyššia ako 50 000€),

- dňom smrti osoby s ŤZP, ktorej sa peňažný príspevok na prepravu poskytoval.

Ak sa peňažný príspevok na prepravu priznal pred smrťou fyzickej osoby, splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa jej smrti, sa nevyplatia.

4.10. Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov

Na kompenzáciu zvýšených výdavkov sa poskytujú:

- peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie ,

- peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia ,

- peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla ,

- peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

Zvýšené výdavky na diétne stravovanie sú výdavky na

obstaranie potravín spojených s dodržiavaním diétného režimu.

Výška peňažného príspevku je mesačne:

18,56 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 49,91 €, pre choroby a poruchy uvedené v stanovenom zozname v I. skupine,

9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 24,96 €, pre choroby a poruchy uvedené v stanovenom zozname v II. skupine,

5,57 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 14,98 €, pre choroby a poruchy uvedené v stanovenom zozname v III. skupine.

Rozdelenie chorôb a porúch do jednotlivých skupín je k nahliadnutiu na stránke:

<https://www.employment.gov.sk/files/legislativa/dokumenty-zoznamy-pod/priloha-dia.pdf>.

Ak je osoba s ŤZP odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétno stravovanie z dôvodu, že má viaceré choroby a poruchy zaradené do rôznych skupín, tak sa jej poskytne peňažný príspevok vo výške, ktorá zodpovedá najnákladnejšej diéte z hľadiska zaradenia choroby alebo poruchy do určenej skupiny.

Peňažný príspevok sa prizná a vyplatí od prvého dňa

kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu, vypláca mesačne pozadu a poskytuje sa za celý kalendárny mesiac, a to aj vtedy, keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

Zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením hygieny sú výdavky na bežnú osobnú hygienu a hygienu domácnosti v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia fyzickej osoby uvedeného v prílohe č. 6. zákona

https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/447/20170101#prilohy.priloha-priloha_c_6_k_zakonu_c_447_2008_z_z.oznacenie.

Zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia sú výdavky spojené s obnovou a s nákupom predmetov bežnej osobnej spotreby a bytovej spotreby, ktoré sa nadmerne opotrebúvajú v dôsledku chronických stavov a používania technicky náročných pomôcok uvedených v prílohe č. 7 zákona https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/447/20170101#prilohy.priloha-priloha_c_7_k_zakonu_c_447_2008_z_z.oznacenie.

Peňažný príspevok nie je možné poskytnúť osobe s ŤZP, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba s dvomi výnimkami. Prvou výnimkou je, ak sa sociálna služba poskytuje v útulku, domove na pol ceste, zariadení núdzového bývania, zariadení podporovaného

bývania alebo v zariadení sociálnych služieb na určitý čas nepresahujúci 30 dní. Druhou výnimkou je, ak osoba s ŤZP spĺňa podmienky podľa prílohy č. 7 zákona. Príspevok tiež nie je možné poskytnúť ak príjem osoby s ŤZP je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima.

Výška peňažného príspevku je mesačne 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 24,96 €.

Zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla sú výdavky na pohonné látky slúžiace na prevádzku osobného motorového vozidla, ktorým sa prepravuje osoba s ŤZP.

Peňažný príspevok sa poskytne, ak je osoba s ŤZP je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, alebo jej prepravu zabezpečuje osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

Osoba s ŤZP je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, ak je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a využíva ho na pracovné, vzdelávacie, rodinné alebo občianske aktivity alebo je zaradená do chronického dialyzačného alebo transplantačného programu alebo ak sa jej poskytuje onkologická liečba (pri hematoonkologickom ochorení aj udržiavacia liečba).

Peňažný príspevok nie je možné poskytnúť:

- osobe s ŤZP, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba (s výnimkou poskytovania sociálnej služby v útulku, domove na pol ceste, zariadení núdzového bývania, zariadení podporovaného bývania alebo v zariadení sociálnych služieb na určitý čas nepresahujúci 30 dní),

- ak príjem osoby s ŤZP je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima.

Výška peňažného príspevku je mesačne 16,70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 44,91 €.

Zvýšené výdavky súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom sú výdavky na krmivo a na veterinárnu starostlivosť.

Peňažný príspevok sa poskytne, ak osoba s ŤZP je zároveň odkázaná na pomôcku, ktorou je pes so špeciálnym výcvikom (vodiaci, asistenčný, signálny pes).

Peňažný príspevok nie je možné poskytnúť:

- osobe s ŤZP, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba (s výnimkou poskytovania sociálnej služby v útulku, domove na pol ceste, zariadení núdzového bývania, zariadení podporovaného bývania

alebo v zariadení sociálnych služieb na určitý čas nepresahujúci 30 dní)

- a ak je príjem osoby s ŤZP vyšší ako trojnásobok sumy životného minima.

Výška peňažného príspevku je mesačne 22,27 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 59,88 €.

4.11. Peňažný príspevok na opatrovanie

Tento peňažný príspevok sa poskytuje za stanovených podmienok osobe, ktorá osobne opatruje osobu s ŤZP odkázanú na opatrovanie.

Oprávnenu osobou na peňažný príspevok je osoba, ktorá opatruje osobu s ŤZP a je manžel, manželka, rodič, náhradný rodič, súdom ustanovený opatrovník, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta (aj ovdovená žena po synovi), zať (aj ovdovený muž po dcére), svokor, svokra, švagor, švagriná, neter, synovec fyzickej osoby s ŤZP a býva s fyzickou osobou s ŤZP.

Peňažný príspevok sa poskytuje len jednej oprávnenej osobe:

- ak osoba, ktorá opatruje osobu s ŤZP, vykonáva zamestnanie a jej mesačný príjem z tohto zamestnania nie je vyšší ako dvojnásobok sumy životného minima.

Vykonávanie zamestnania nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania fyzickej osoby s ŤZP,

- ak si osoba, ktorá opatruje osobu s ŤZP zvyšuje kvalifikáciu externou formou štúdia alebo dennou formou štúdia kombinovanou s externou formou a v čase svojej neprítomnosti z dôvodu zvyšovania kvalifikácie zabezpečí opatrovanie osoby s ŤZP inou osobou.

Osoba môže vykonávať opatrovanie, ak:

- je plnoletá,
- má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- je fyzicky a psychicky schopná vykonávať opatrovanie a osoba s ŤZP jej udelila písomný súhlas s opatrovaním.

Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie, je dôchodkovo poistená, ak nie je poistená z iných dôvodov (napríklad zamestnanie, výkon samostatnej zárobkovej činnosti) a nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok alebo nedovršila dôchodkový vek.

Peňažný príspevok na opatrovanie sa neposkytne, ak sa osobe s ŤZP poskytuje:

- peňažný príspevok na osobnú asistenciu,

- opatrovateľská služba viac ako osem hodín mesačne,
- týždenná pobytová sociálna služba alebo
- celoročná pobytová sociálna služba (s výnimkou sociálnej služby v útulku, domove na pol ceste alebo v zariadení núdzového bývania).

Osoba s ŤZP je podľa komplexného posudku odkázaná na opatrovanie, ak je odkázaná na pomoc inej osoby pri jednotlivých činnostiach (stravovanie a pitný režim, vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva, osobná hygiena, celkový kúpeľ, obliekanie, vyzliekanie, zmena polohy, sedenie a státie, pohyb po schodoch, pohyb po rovine, orientácia v prostredí, dodržiavanie liečebného režimu, potreba dohľadu) a rozsah tejto pomoci je aspoň 8 hodín denne.

Ak opatrovanie vykonáva osoba v produktívnom veku, základná výška peňažného príspevku je mesačne:

569,00 € pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP

756,80 € pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP.

Sumy peňažných príspevkov je možné zvýšiť o 100 € mesačne, ak je opatrovanou osobou s ŤZP jedno alebo viacero nezaopatrených detí a zároveň fyzická osoba vykonávajúca opatrovanie nemá v čase opatrovania

príjem zo zamestnania ani nepoberá dávky dôchodkového poistenia, dávky výsluhového zabezpečenia alebo dôchodky starobného dôchodkového sporenia.

Sumy peňažných príspevkov sa znížia, ak:

- je príjem fyzickej osoby s ŤZP vyšší ako 2 násobok sumy životného minima,

- je opatrovanou osobou s ŤZP nezaopatrené dieťa, tak sa sumy príspevkov znížia, ak príjem osoby s ŤZP prevyšuje 3 násobok sumy životného minima,

- je opatrovaná osoba s ŤZP poberateľom zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, príspevkov sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť.

Ak opatrovanie vykonáva dôchodca a poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (tzv. „plný“ invalidný dôchodok), výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok, tak sa neskúma a nezohľadňuje príjem opatrovanej osoby s ŤZP a suma peňažného príspevku na opatrovanie je mesačne:

426,75 € pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP,

567,60 € pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP.

Sumy peňažných príspevkov sa znížia, ak je opatrovaná osoba s ŤZP poberateľom zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, príspevok sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť.

Ak osoba s ŤZP zomrie, peňažný príspevok na opatrovanie sa poskytne za celý kalendárny mesiac, v ktorom táto osoba zomrela a za nasledujúci kalendárny mesiac.

Fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov, je okrem iných povinností uvedených v § 57 povinná najmä písomne oznámiť do ôsmich dní príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny začatie poskytovania odľahčovacej služby, vykonávania zamestnania, pobytu v zdravotníckom zariadení, zvyšovania kvalifikácie externou formou štúdia alebo dennou formou štúdia kombinovanou s externou formou .

Žiadosť o priznanie peňažného príspevku sa podáva písomne na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa. Tlačivo žiadosti je k dispozícii na každom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a tiež k stiahnutiu na stránke [https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSVaR/tlaciva/Ziadost o PP na K.pdf](https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSVaR/tlaciva/Ziadost%20o%20PP%20na%20K.pdf).

Na základe písomnej žiadosti začína konanie o priznanie peňažného príspevku. Žiadosť musí obsahovať odôvodnenie.

Podkladom na rozhodnutie je komplexný posudok. Lehota na jeho vypracovanie je 60 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 30 dní od vyhotovenia posudku. Ak nemôže príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vzhľadom na okolnosti prípadu rozhodnúť v lehote, môže Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny predĺžiť lehotu na rozhodnutie najviac o 30 dní.

Nárok na peňažný príspevok a na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o jeho priznaní.

Peňažný príspevok sa prizná a vyplatí od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu, poskytuje za celý kalendárny mesiac, a to aj vtedy, keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca, vypláca mesačne pozadu.

Osoba s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok, je, okrem iných povinností uvedených v § 57, povinná:

- preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie, výšku alebo výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- písomne oznámiť príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny do 8 dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku, výšku alebo výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu.

4.12. Parkovací preukaz

Parkovací preukaz vydá Úrad práce sociálnych vecí osobe s ŤZP, ak z právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze vyplýva, že má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18 (<https://www.slovlex.sk/pravnepredpisy/SK/ZZ/2008/447/>) alebo je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa komplexného posudku, ktorý bol podkladom na právoplatné rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu.

Osobe s ŤZP, ktorá podľa komplexného posudku spĺňa podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, úrad vydá parkovací preukaz hneď na základe jej záujmu o parkovací preukaz (bez vydávania rozhodnutia).

Ak osobe s ŤZP nebol v konaní o peňažnom príspevku na kompenzáciu vydaný komplexný posudok, resp. nevyplýva z neho odkázanosť osoby s ŤZP na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, avšak má záujem o parkovací preukaz, je potrebné písomne požiadať príslušný úrad práce sociálnych vecí a rodiny (https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSVaR/tlaciva/Ziadost_o_parkovaci_preukaz.pdf).

Parkovací preukaz fyzickej osoby so zdravotným

postihnutím sa umiestňuje v prednej časti vozidla tak, aby bola jeho predná časť jasne viditeľná na účely kontroly.

Vodič vozidla s parkovacím preukazom:

- môže stáť na mieste vyhradenom pre vozidlá prepravujúce osoby s ŤZP,
- nemusí po nevyhnutne potrebný čas dodržiavať zákaz stáť,
- môže, ak je to nevyhnutné, vchádzať aj tam, kde je dopravnou značkou vjazd povolený len vymedzenému okruhu vozidiel a do pešej zóny; pritom nesmie ohroziť bezpečnosť cestnej premávky; týmto oprávnením nie je dotknutá povinnosť vodiča uposlúchnuť pokyn, výzvu alebo príkaz policajta.

Držiteľ parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím si môže uplatniť zľavu z diaľničných poplatkov zaregistrovaním jedného OMV. Žiadosť môže podať držiteľ parkovacieho preukazu alebo jeho zákonný zástupca.

Žiadateľ vyplní formulár s názvom "Žiadosť o oslobodenie od platenia úhrady za užívanie diaľnic a rýchlostných ciest pre držiteľov parkovacieho preukazu ŤZP"

(https://eznamka.sk/sites/default/files/2021-11/2021_oslobodenie_od_uhrady_ziadost_parkovaci_pr_eukaz.pdf)

K žiadosti treba priložiť kópiu oboch strán technického preukazu vozidla a kópia oboch strán parkovacieho preukazu.

Vyplnenú žiadosť spolu s potrebnými prílohami môžu žiadatelia podať Poskytovateľovi služby nasledujúcimi spôsobmi:

- na vybraných obchodných miestach sídlacích v krajských mestách, ktorých zoznam nájdú v sekcii Zákaznícke miesta, časť Vybrané obchodné miesta,
- písomne na adresu sídla spoločnosti: Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
- priamo prostredníctvom internetového portálu www.eznamka.sk – časť „Žiadosti, podnety, reklamácie“ > typ podania „Žiadosť“ > predmet „Žiadosť o oslobodenie vozidla“ (v tom prípade je potrebné predložiť žiadosť a všetky vyššie uvádzané doklady v elektronickej podobe).

4.13. Pomôcky poskytované z verejného zdravotného poistenia (zdravotné poisťovne)

Zdravotné poisťovne uhrádzajú rôzne druhy pomôcok a je teda možnosť dať pomôcky predpísať na lekársky poukaz. Lekársky poukaz môže predpísať iba odborný lekár, nikdy nie tzv. všeobecný lekár, okrem pomôcok pre inkontinetných (napr. vložky, podložky...).

Na lekársky poukaz môže byť predpísaná a vydaná pomôcka, ktorá je zaradená v zozname plne alebo čiastočne uhrádzaných zdravotníckych pomôcok vydaného ministerstvom zdravotníctva. O tom, či je pomôcka plne alebo len čiastočne hrazená by mal informovať lekár, alebo sa priamo na to treba opýtať, či treba doplácať niečo. Každá z týchto pomôcok má pridelený svoj číselný kód. Tento kód spolu s údajmi a diagnózou lekár vpíše do lekárskeho poukazu. Takto predpísaný lekársky poukaz je nutné dať do príslušnej zdravotnej poisťovne na schválenie revíznemu lekárovi. So schváleným lekárskeým poukazom potom navštívite predajcu alebo výdajňu zdravotníckych pomôcok, ktorý pomôcky vydá alebo objedná.

Na lekársky poukaz je možné dostať rôzne druhy zdravotníckych pomôcok, a to buď opakovane alebo jednorazovo. Z verejného zdravotného poistenia cez zdravotnú poisťovňu máte nárok úhradu napr. na:

- mechanický invalidný vozík - raz za 5 rokov,
- elektrický invalidný vozík - raz za 7 rokov,
- príslušenstvo k invalidnému vozíku: - sedačky antidekubitné penové - raz za 1 rok, - sedačky gélové a pneumatické - raz za 2 roky,
- detský invalidný kočík a príslušenstvo (abdukčný klin, fixačný pás,...) - raz za 3 roky,
- chodúle a chodúľky (G-aparát, Rolátor) - raz za 5 rokov,
- zdvihák - raz za 10 rokov,
- elektrické polohovacie lôžko - raz za 10 rokov,
- antidekubitný matrac s kompresorom - raz za 5 rokov,
- antidekubitný matrac s tvarovou pamäťou - raz za 5 rokov,
- toaletné stoličky, hygienické vozíky a ich príslušenstvo sa vydávajú jednorazovo,
- pomôcky uľahčujúce osobnú hygienu - zvyšovače WC, stoličky a toaletné kreslá sa vydávajú jednorazovo...atď.

Zdravotná poisťovňa následne uhradza aj prípadné opravy pomôcok.

Pomôcky rôzneho druhu je možné získať cez verejné

zdravotné poistenie pre rôzne druhy choriení a postihnutí, ktoré sú rozdelené do skupínIde o takto rozdelené skupiny:

Skupina A - obväzový materiál, náplasti a zdravotnícke pomôcky, ktoré slúžia na aplikáciu liečiva.

Skupina B - zdravotnícke pomôcky pre inkontinenciu, retenciu moču.

Skupina D - zdravotnícke pomôcky pre diabetikov.

Skupina F - zdravotnícke pomôcky pre stomikov.

Skupina G - zdravotné pančuchy, pančuchové nohavice, návleky a iné pomôcky pre kompresívnu liečbu.

Skupina H - sériovo vyrábané prsné epitézy.

Skupina J - hromadne vyrábané ortopedicko-protetické pomôcky a príslušenstvo k nim.

Skupina K - rehabilitačné a kompenzačné pomôcky.

Skupina L - vozíky a kočíky, mobilné chodúľky, zdviháky chorých, špeciálne postele a príslušenstvo k nim.

Skupina N - pomôcky pre sluchovo postihnutých, načúvacie prístroje a príslušenstvo k nim.

Skupina O - okuliare a pomôcky pre zrakovo postihnutých a príslušenstvo k nim.

V týchto skupinách je registrovaných veľké množstvo pomôcok, kde sú uvedené aj limity a výška úhrady zdravotnou poisťovňou, ako aj prípadný doplatok poistenca za pomôcku.

Zoznam kategorizovaných zdravotníckych pomôcok mení MZ SR každý štvrtrok a podrobné informácie nájdete na internetovej stránke ministerstva zdravotníctva:

<http://www.health.gov.sk/Clanok?zkzp-201607>.

5. Adresár firiem pre výrobu a predaj zdravotných pomôcok

Uvádzam niekoľko adries spoločnosti a firiem, ktoré sa zaoberajú výrobou a predajom zdravotníckych potrieb:

1. **ARES** spol. s.r.o., Elektrárenská 15, 831 04 Bratislava, tel: 0800 150339, Predaj a servis schodolezov, zdvíhacích zariadení, ručné ovládanie automobilov, plošinové výťahy a podobne.

2. **OTTO BOCK**, Rontgenová 26, 85101 Bratislava, tel: +421915090060, predaj el. vozíkov, ortézy, protézy a servis

3. **PROTEA** spol. s.r.o., Azalková 9, 82101 Bratislava, tel: +421903239551, Ortopedické a protetické pomôcky, výroba ortéz, protéz, ortopedické topánky, bandáže.

4. **ERAJJ** s.r.o. Dopravná 8, 831 06 Bratislava, tel: +421903424834, predaj a servis zdravotníckych potrieb

5. **SPIG** Požičovňa zdravotníckych potrieb, invalidné vozíky, schodolezy, zdviháky - Tomášiková 8, Bratislava - Ružinov, tel: +421917151321

6. Použité a repasované el. skútre pre invalidov, **Bazoš.sk**, obchod@voziky, skuttre.sk, tel: +421908127884

7. ELEKTRO vozíky s.r.o., YADEA ZTECH, Trojkolky a štvorkolky - skútre pre ZŤP občanov, <https://www.elektrickevoziky.sk/>

Ing. Peter Hudák, Rožňava, tel: +421 902 109 133

6. Poďakovanie sponzorom

Na záver mi dovoľte vysloviť veľké a úprimné ďakujem za ochotu a štedrosť všetkým, ktorí finančne alebo nefinančne prispeli k vzniku tejto publikácie:

- 1. Ladislav Košťál, školské stavby**
- 2. Mercedes, Panónska, Bratislava, Július Šabo**
- 3. Marián Mančík**
- 4. Reštaurácia Rozmarín, Senec, Tibor Štefanovič**
- 5. Kvetinová pohotovosť a umelecké kvetinárstvo, Rusovce**
- 6. Karol Fajnor s rodinou**
- 7. Katka a Roelof Winteroví**
- 8. Rodina Sýkorčinových**
- 9. Palo Podolay**
- 10. Ľuboš Janoška s rodinou, Kysucké Nové Mesto**

- 11. Realitná kancelária BOND, Daniela Rážová**
- 12. Lucia Henčelová-Tuleková**
- 13. Gyuri Szenási s rodinou, HU**
- 14. Márton Pálffy s rodinou, HU**
- 15. Petra Panonhalmy, Arnost Gáál, HU**
- 16. Galina Petrovičová**
- 17. Otto Ludvik, ČR**
- 18. Mudr. Dária Buchvaldová**
- 19. Miroslava Ebská**
- 20. Ladislav Ebský**
- 21. Jana Chorvátová**
- 22. Branislav Cifra**
- 23. Michal Uhrin**
- 24. Ján Pelikán**
- 25. Váš Zelvoc, Rusovce**
- 26. Sladké bistro Rusovce, Peter Blahovec**
- 27. Simona Hlavenková - Bufet Kapitán**

Kuglerova Sveta

STE IMOBILNÝ ALEBO SENIOR S OBMEDZENOU POHYBLIVOSŤOU?

Naše pomôcky Vám umožnia ľahší pohyb v interiéri a exteriéri, uľahčia prácu rodinným príslušníkom pri starostlivosti o imobilného pacienta.

Ponúkame Vám:

- ✓ Riešenia pre všetky typy architektonických bariér
- ✓ Plošiny, stoličkové výtahy, zdvíhacie zariadenia, schodolezy, úpravy automobilov
- ✓ Bezplatný návrh a konzultácia priamo u Vás
- ✓ Bezplatné finančné poradenstvo pri vybavovaní príspevkov na vybrané zariadenie
- ✓ Až do výšky 98 % z ceny zariadenia
- ✓ Bezbariérové apartmány v Kováčovej

